

ПОБУДОВА МОДЕЛІ ПРОЦЕСУ ВИКОНАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ В УМОВАХ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

ДЕРЕНЬСКА Я. М.

УДК 658.012

Деренська Я. М. Побудова моделі процесу виконання інноваційного проекту в умовах фармацевтичного виробництва

У статті запропоновано модель процесу виконання інноваційного проекту в умовах фармацевтичного виробництва, яка враховує реалізацію сімох підпроцесів виконання проекту (із зазначенням вхідних і вихідних документів і виконавців підпроцесів).

Ключові слова: управління проектами, процеси управління проектами, процес виконання проекту.

Рис.: 2. **Бібл.:** 7.

Деренська Яна Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління та економіки підприємства, Національний фармацевтичний університет (вул. Пушкінська, 53, Харків, 61002, Україна)

E-mail: Derenski@rambler.ru

УДК 658.012

Деренская Я. Н. Построение модели процесса выполнения проекта в условиях фармацевтического производства

В статье разработана модель процесса выполнения инновационного проекта в условиях фармацевтического производства, включающая выполнение семи подпроцессов реализации проекта (с указанием входящих и исходящих документов и исполнителей подпроцессов).

Ключевые слова: управление проектами, процессы управления проектами, процесс выполнения проекта.

Рис.: 2. **Библ.:** 7.

Деренская Яна Николаевна – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры управления и экономики предприятия, Национальный фармацевтический университет (ул. Пушкинская, 53, Харьков, 61002, Украина)

E-mail: Derenski@rambler.ru

UDC 658.012

Derenskaya Y. N. A Construction of Process Model of Implementation of Innovative Project in the Conditions of Pharmaceutical Production

In the article the process model of implementation of innovative project is offered in the conditions of pharmaceutical production, including realization of seven subprocesses of implementation of project (with pointing of incoming and outgoing documents and performers of subprocesses).

Key words: management of projects, processes of management of projects, process of implementation of project.

Pic.: 2. **Bibl.:** 7.

Derenskaya Yana N. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Departments of Management and Economy of Enterprise, National Pharmaceutical University (vul. Pushkinska, 53, Kharkiv, 61002, Ukraine)

E-mail: Derenski@rambler.ru

Розробка і впровадження у виробництво нового лікарського засобу, як невід'ємні складові інноваційної діяльності фармацевтичного підприємства, пов'язані з виконанням інноваційних проектів, реалізація яких, з одного боку, регламентується вимогами Належної виробничої практики (GMP) [4], Настановами з якості [5], стандартами ISO [2] та ін., а, з іншого – стандартами проектного менеджменту [1]. В основу розробки операцій по виконанню проекту покладений процесний підхід [3], який дозволяє розкласти управління інноваційним проектом на окремі підпроцеси і дослідити взаємозв'язок їх виконання.

Так, у стандарті ISO 10006 виділено такі групи процесів: стратегічний; процеси, пов'язані з ресурсами і персоналом; процеси, пов'язані із взаємозалежністю, сферою застосування, часом, вартістю, обміном інформацією, ризиком і закупівлею; процеси, пов'язані з вимірюванням, аналізом і постійним поліпшенням [2]. Тобто фактично процеси згруповані за різними рівнями управління, сферами знань і функціями. Більш систематизоване виокремлення груп процесів відслідковується у «Керівництві до бази знань з управління проектами» (РМВОК®), у якому окремо виділяються групи процесів за функціями менеджменту (процеси ініціації, планування, виконання, моніторингу та управління, завершення)

та за сферами знань (управління інтеграцією, змістом, строками, вартістю, якістю, людськими ресурсами, комунікаціями, ризиками та постачанням проекту) [7].

Частково процеси ініціації, планування, виконання, моніторингу та управління, завершення проекту здійснюються паралельно, проте можна зазначити певну логічну послідовність їх виконання (рис. 1). Так, процес управління інноваційним проектом починається з ініціації, тобто з формальної авторизації початку нового проекту, визначення зацікавлених осіб, їхніх вимог, меж проекту, його змісту та основних характеристик. Також до підпроцесів ініціації проекту належать розробка Статуту проекту та Опису змісту проекту. Далі виконується група підпроцесів планування, основним результатом яких є План управління проектом. З урахуванням затвердженого Плану управління проектом здійснюється його безпосереднє виконання, при проведенні якого реалізуються підпроцеси моніторингу та управління проектом (з урахуванням запровадження коригувальних і попереджувальних дій, виправлення дефектів чи відхилень від запланованих параметрів). У разі прийняття результатів виконання проектних робіт і реалізованих змін здійснюється група процесів завершення проекту, тобто формальне закриття проекту і контрактів.

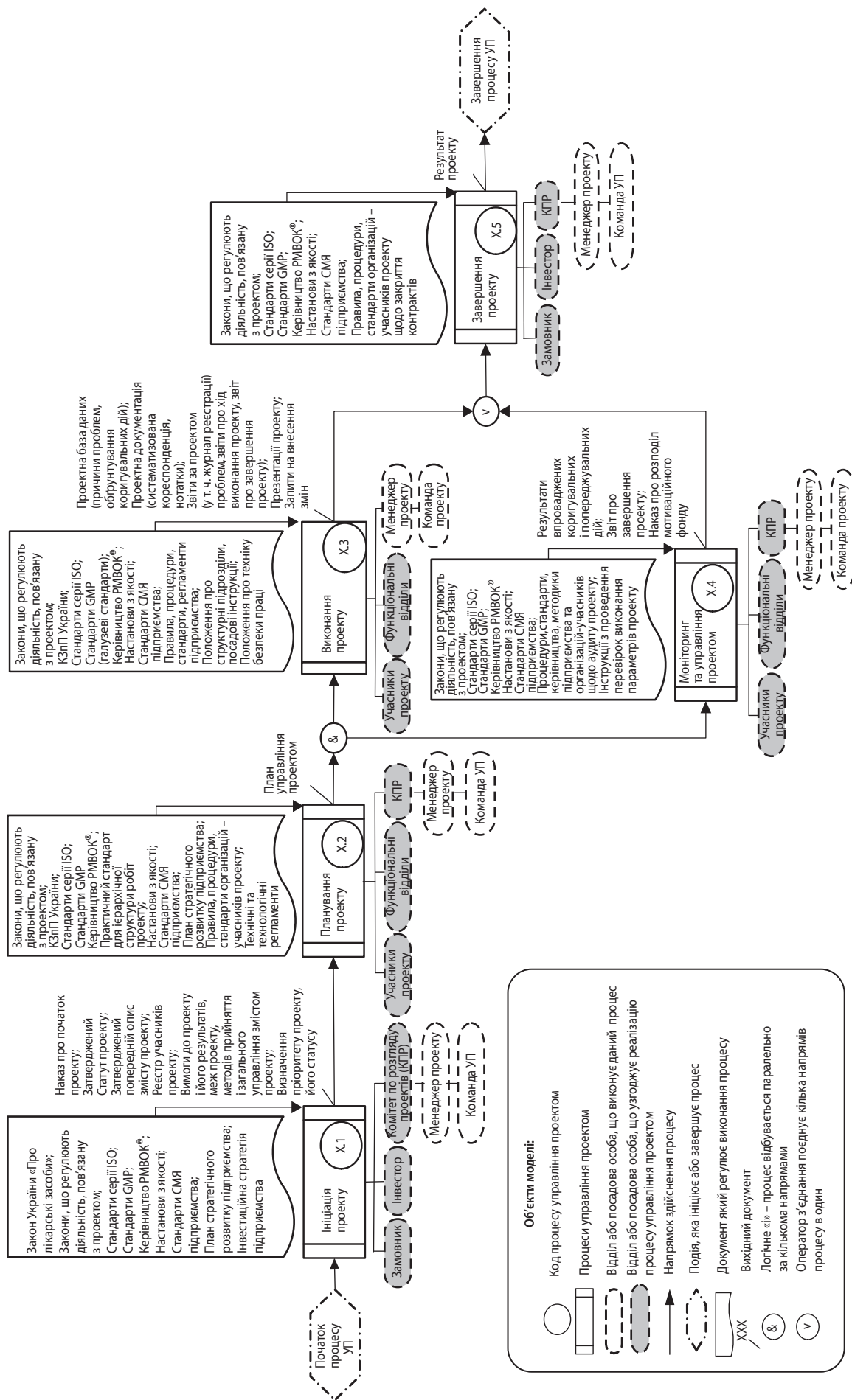

Рис. 1. Модель процесу управління інноваційним проектом в умовах фармацевтичного виробництва

Актуальність побудови процесних моделей управління інноваційними проектами в умовах фармацевтичної галузі пов'язана з впровадженням вітчизняними фармацевтичними підприємствами корпоративних стандартів системи менеджменту якості (СМЯ), елементами яких є стандарти управління проектами. У свою чергу, останні повинні включати типові схеми взаємодії процесів проектного менеджменту (схеми життєвого циклу управління проектом).

Метою статті є побудова моделі процесу виконання інноваційного проекту в умовах фармацевтичного виробництва. До завдань дослідження належать: обґрунтування елементів процесу виконання інноваційного проекту фармацевтичного підприємства з урахуванням певної адаптації міжнародних, національних і професійних стандартів проектного менеджменту до галузевих умов і специфіки діяльності фармацевтичних підприємств; визначення вхідних і вихідних документів, відповідальних осіб підпроцесів виконання інноваційного проекту.

За результатами дослідження існуючих підходів до формування сукупності підпроцесів виконання проекту розроблено модель процесу виконання інноваційного проекту в умовах фармацевтичного виробництва (рис. 2), яка враховує виконання сімох підпроцесів виконання проекту. Кодування кожного підпроцесу включає код проекту (X), номер процесу (для процесу виконання – це номер 3), порядковий номер самого підпроцесу.

Процес виконання інноваційного проекту починається з підпроцесу визначення складу команди проекту. Фактично – це роботи по залученню фахівців до виконання тих чи інших проектних робіт як з функціональних підрозділів підприємства, так і з інших джерел. У разі залучення до проекту співробітників функціональних підрозділів підприємства здійснюються перемовини щодо можливості переходу відповідного фахівця до команди проекту з визначенням часу його роботи, обсягів та особливостей робіт. У разі недостатності або невідповідності вимогам власних кадрів здійснюється пошук і найом зовнішніх фахівців.

Для забезпечення інноваційного проекту ресурсами реалізуються такі підпроцеси – запит інформації у постачальників і вибір постачальників. Запит інформації у постачальників включає дослідження пропозицій останніх щодо ціни, технічних параметрів, умов постачання та ін.

За результатами наданої інформації щодо потенційних постачальників продукції, послуг чи робіт підприємство обирає кращих постачальників з урахуванням певних методик (система відсіву, експертна оцінка, система рейтингових оцінок та ін.). За результатами переговорів укладаються угоди, які дозволяють забезпечити безпосереднє виконання проектних робіт усіма необхідними ресурсами.

Відповідно наступний підпроцес процесу виконання інноваційного проекту – це сукупність дій зі здійснення проектних робіт, використання ресурсів, створення результатів відповідно меті проекту, збирання даних проекту і формування звітів, накопичення і до-

кументування знань з практики управління проектами. При здійсненні проектних робіт виявляються факти відхилення від запланованих параметрів або необхідність корегування сутності чи обсягів (строків, вартості тощо) певних робіт, що потребує внесення відповідних змін у план управління інноваційним проектом і оформлюється запитами на зміни.

Разом із виконанням проектних робіт здійснюється підпроцес забезпечення якості – реалізація планових систематичних заходів для забезпечення виконання всіх підпроцесів згідно стандартів, процедур, регламентів тощо. Основним інструментом цього підпроцесу є проведення аудиту якості.

Виконання проектних робіт також пов'язане з підпроцесом розвитку команди проекту, тобто заходами щодо підвищення кваліфікації членів команди проекту, зростання рівня успішності взаємодії між ними, зниження конфліктності. Розвиток міжособистісних відносин досягається груповим навчанням, тренінгами, діловими іграми, виконанням складних проектних доручень.

За результатами виконання проектних робіт реалізується наступний підпроцес – розповсюдження інформації, тобто забезпечення своєчасності, доступності, точності інформаційних джерел для всіх учасників інноваційного проекту (в тому числі, членів команди проекту). У межах реалізації цього підпроцесу визначаються системи збирання і відбору інформації, засоби розповсюдження інформації, здійснюється систематизація накопичених знань. Далі, з урахуванням результатів паралельно виконаних підпроцесів моніторингу та управління проектом, здійснюється процес завершення інноваційного проекту.

ВИСНОВКИ

Запропонована процесна модель виконання інноваційного проекту в умовах фармацевтичного виробництва дозволяє більш ефективно скоординувати дії виконавців при реалізації проектних робіт, що сприятиме зменшенню втрат часу та коштів на узгодження дій та передачу результатів на наступний етап – завершення інноваційного проекту. Подальшого наукового доопрацювання потребують питання взаємоузгодженості реалізації підпроцесів виконання та підпроцесів моніторингу й управління інноваційним проектом у взаємодії з функціонуванням системи управління змінами, побудови процесних моделей процесів моніторингу та управління, а також завершення проекту з урахуванням специфіки діяльності виробничих підприємств фармацевтичної галузі. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Бушуев С. Д. Динамическое лидерство в управлении проектами : Монография / С. Д. Бушуев, В. В. Морозов. – [2-е издание.]. – К. : Украинская ассоциация управления проектами, 2000. – 312 с.
2. ИСО 10006:2005. Системы менеджмента качества. Руководство по менеджменту качества при проектировании [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.quality.eup.ru>

3. Кайдалова А. В. Формування процесної моделі фармацевтичного підприємства / А. В. Кайдалова, О. Г. Чистяков, С. М. Коваленко // Фармацевтичний журнал. – 2008. – № 6. – С. 3 – 8.

4. Надлежащая производственная практика лекарственных средств / Под ред. Н. А. Ляпунова, В. А. Загория, В. П. Георгиевского, Е. П. Безуглой. – К. : МОРИОН, 1999. – 896 с.

5. Настанови з якості. Лікарські засоби. Належна виробнича практика. Настанова 42-01-2001. – К. : МОЗ України : МОРИОН, 2001. – 82 с.

6. Посилкіна О. В. Управління проектами у фармацевтичному виробництві: монографія / О. В. Посилкіна, Я. М. Деренська, Г. В. Костюк. – Х. : НФаУ, 2010. – 544 с.

7. Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) Fourth Edition. PMI, 2008 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pmi.org/publicctn/pm-boktoc.htm>

УДК 33-338.2

МЕТОДИКА ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ РЕАЛИЗАЦИИ ИННОВАЦИОННЫХ ПРОЕКТОВ¹

МАСАЛОВ Е. И.

УДК 33-338.2

Масалов Е. И. Методика повышения эффективности реализации инновационных проектов

В статье рассмотрена методика продвижения инновационных проектов от стадии зарождения идеи до выпуска серийной продукции. Автором показано преимущество системы проектного управления как инструмента повышения деятельности инновационного предприятия и успешной реализации новаций на его базе. Методика пошагово разбита в соответствии с основными процессами деятельности предприятия я при реализации инновационных проектов.

Ключевые слова: инновация, коммерциализация, проект, бизнес, производство.

Рис.: 1. **Библ.:** 8.

Масалов Евгений Игоревич – кандидат экономических наук, начальник отдела организации научно-исследовательских и инновационных программ, Юго-Западный государственный университет (ул. 50 лет Октября, 94, Курск, 305040, Россия)

E-mail: ist462007@yandex.ru

УДК 33-338.2

Масалов Е. І. Методика підвищення ефективності реалізації інноваційних проектів

У статті розглянуто методику просування інноваційних проектів від стадії зародження ідеї до випуску серійної продукції. Автором показано перевагу системи проектного управління як інструменту підвищення діяльності інноваційного підприємства і успішної реалізації новачій на його базі. Методику покроково розбито у відповідності до основних процесів діяльності підприємства при реалізації інноваційних проектів.

Ключові слова: інновація, комерціалізація, проект, бізнес, виробництво.

Рис.: 1. **Бібл.:** 8.

Масалов Євген Ігоревич – кандидат економічних наук, начальник відділу організації науково-дослідних та інноваційних програм, Південно-Західний державний університет (вул. 50 років Жовтня, 94, Курськ, 305040, Росія)

E-mail: ist462007@yandex.ru

UDC 33-338.2

Masalov Y. I. Methods to Improve Implementation of Innovative Projects

In the article the promote technique of innovative projects from inception to production ideas serial production is discussed. The author shows the advantage of project management as a tool to enhance the innovation activities of the enterprise and the success of innovations based on it. Step method is divided in accordance with the basic processes of the company in the implementation of innovative projects.

Key words: innovation, commercialization, project, business, production.

Pic.: 1. **Bibl.:** 8.

Masalov Yevgeniy I. – Candidate of Sciences (Economics), Head of the Department of Research and Innovation Programs, Southwest State University (ul. 50 let Oktyabrya, 94, Kursk, 305040, Russia)

E-mail: ist462007@yandex.ru

В современных реалиях развития бизнес-среды организация и управление производством на основе метода проектного управления значительно возросло. На смену концентрации производственно-экономического потенциала пришло сосредоточение

на развитии собственных возможностей предприятий. Большинство производственно-хозяйственных комплексов конгломеративного типа вытесняются гибкими сетевыми структурами, которые отдают свое предпочтение использованию внешних ресурсов. Поэтому процессы, происходящие на предприятиях, постоянно совершенствуются и превращаются в комплекс работ со сложной структурой использования своего потенциала, сильной зависимостью от факторов времени, научно-технического прогресса, технологией управления [2].

Сегодня под проектным управлением понимается процесс организации деятельности предприятия, в основе которого лежит алгоритм реализации комплекса взаимосвязанных мероприятий, направленных

¹ Статья выполнена в рамках федеральной целевой программы «Научные и научно-педагогические кадры инновационной России» на 2009 – 2013 годы по теме «Модернизации социально-экономического пространства: глобализация и регионализация. Роль вузов как центров инновационных коммуникаций в пространственном развитии макрорегиона (на примере Северо-запада России)», Государственный контракт №14.740.11.0786 от 30 ноября 2010 г.